

**STYRINGSPLATTFORM
FOR OPPVEKST
2022 - 2030**

Tolga kommune

Vedtatt i kommunestyret sak 20/23 16.03.2023

Innhold

1. Forord.....	3
2. HVA OMFATTER STYRINGSPLATTFORMEN FOR OPPVEKST	4
3. VISJON.....	4
3.1 Visjon for oppvekst i Tolga	4
3.2 Målsettinger og kjennetegn	4
3.3 Forventninger	5
4. ARBEIDSOPPGAVER	6
4.1 Våre lokale fotavtrykk i barnehager, skoler og kulturskole - Slik gjør vi det i dag.	6
5. HVOR ER VI OM 8 ÅR – Satsingsområder og retning.....	7
Hva ønsker vi å oppnå?.....	7
6. HVORDAN SKAL VI NÅ DET?	7

1. Forord

Fellesskapet krever at vi setter oss felles mål og har en felles retning. Planverket vårt gir oss et kart for å realisere ønskene våre for framtida. Det dokumentet du leser nå er en av tre styringsplattformer i Tolga kommune. Formålet med styringsplattformene er å gi deg et innblikk i hvilke tjenester Tolga kommune gir, hvilke prioriterte satsninger vi har i årene fremover og hvordan vi vil arbeide for å nå de målene vi har satt oss. Vi skal jobbe fram et felles verdigrunnlag som vi skal kjenne igjen og stå inne for. Kommuneplanens samfunnsdel og disse plattformene gi føringer for hvordan vi styrer kommunen vår.

Noen felles utfordringer vi står ovenfor er:

Bærekraftig samfunn

Alle styringsplattformene baserer seg på FNs bærekraftsmål. Dette skal ruste Tolga for fremtida, samtidig som at vi tar bedre vare på jorda. Gjennom god utdanning, gode helsetilbud, sosial utjevning, inkludering og likestilling sikrer vi at framtida blir sosialt bærekraftig. Satsing på ny teknologi, attraktive lokalsamfunn, effektivisering, innovasjon og ansvarlig økonomisk vekst skaper vi en mer bærekraftig økonomi. Og ved å ivareta biologisk mangfold, sikre mer fornybar energi, redusere forbruk og bidra til å stoppe klimaendringene gjør vi samfunnet vårt økologisk bærekraftig. Samarbeid, fred og demokrati er grunnleggende forutsetninger for bærekraft.

Inkludering og livsmestring

Mange står på utsiden av samfunnet. Dette skyldes både at kravene for deltagelse er for høye og at vi som samfunn ikke er gode nok på å inkludere alle. Det å sørge for at alle kan delta i samfunnet med sine evner og ressurser er både viktig for at den enkelte har et godt og meningsfylt liv, og det er viktig for at alle skal kunne bidra i samfunnet med det man kan. Vi vet at god psykisk helse er viktig for folkehelse og deltagelse i samfunnet. Alle innbyggere skal ha frihet og muligheter til å skape seg det livet de ønsker i Tolga, og vi skal ha et tolerant og mangfoldig felleskap med rom for alle.

Aktive lokalsamfunn – samarbeid med frivillig sektor

Dugnad og frivillighet er viktig for attraktive lokalsamfunn. Skal vi klare å styrke og utvikle de bygdene og grendene vi har i Tolga kommune, så trenger vi aktive innbyggere som bidrar med sine krefter. Mange viktige tilbud for kommunens innbyggere må løses i et samarbeid mellom kommune, næringsliv og ildsjeler. Frivillig sektor er viktig for å skape trivsel, tilhørighet og fellesskap i våre lokalsamfunn. Vi må ta vare på ildsjeler og klare å skape mer sammen, slik at vi motiverer flere til å delta og klarer å se helhet. Vi må få mest mulig ut av de ressursene vi har og samarbeide enda mer effektivt.

Bolyst og attraktivitet

Skal Tolga kommune fortsatt kunne levere gode tjenester må vi opprettholde folketall. Vi mener at kommunen vår er et godt sted å bo som har plass til flere. Gjennom aktivt å dyrke bokvaliteter i kommunen skaper vi bolyst og boglede for oss som allerede bor her og gjør oss mer attraktive for de som ønsker å flytte hit. Vi skal bry oss om hverandre og ta vare på det lokalsamfunnet vi har. Vi skal være fremoverlent og ta vare på de ressursene vi har i møte med nye utfordringer

Tolga med TÆL - Tydelig-Ærlig-Lojal

Styringsplattformene våre skal både synliggjøre hver enkelt sektor sine særtrekk, men også hvordan vi jobber tversektorielt og helhetlig til beste for kommunens innbyggere. Vi tror at tydelighet, ærlighet og lojalitet skaper tillit og forutsigbarhet. Disse verdiene skal være grunnleggende i Tolga.

2. HVA OMFATTER STYRINGSPLATTFORMEN FOR OPPVEKST

Under sektoren oppvekst inngår barnehage, skole og kulturskole.

Plattformen for oppvekst har et mål om å skape en felles og helhetlig verdiforankring og en klar retning for tjenesteyting i Tolga.

3. VISJON

3.1 Visjon for oppvekst i Tolga

Røtter i fortida, tro på framtida og læring i fellesskap

3.2 Målsettinger og kjennetegn

*Vi vil ha et lokalsamfunn og oppvekstmiljø som gir trygge, glade, selvstendige og skapende barn og unge
”Det skal en landsby til for å oppdra et barn” (afrikansk ordspråk).*

3.3 Forventninger

Tolga har barnehager, grunnskoler og kulturskole med

barn og unge som

- er nysgjerrige, skapende og kreative
- tar vare på folk, natur og miljø
- er aktive, deltar og engasjerer seg
- viser menneskeverd og toleranse
- er inkluderende og trygg på egen identitet

foreldre som

- viser positive holdninger og tar ansvar som rollemodeller
- bidrar og deler sin erfaring og kompetanse
- deltar aktivt, følger med og følger opp
- samarbeider og ser verdien av engasjement, også for andre enn egne barn
- inkluderer og tar et medansvar for fellesskapet

lokalsamfunn som

- bygger lag og skaper sammen
- ser verdien av kompetanse og bygger en kultur for læring
- gir tilhørighet og røtter i lokalsamfunnet

medarbeidere som

- søker kompetanse og skaper engasjement
- bygger laget rundt barn og unge og tar ansvar
- skaper gode relasjoner til barn og unge
- utfordrer og utvikler unger, kolleger og lokalsamfunnet
- bygger vi-kultur (barn/elever, ledere, medarbeidere, foreldre og lokalsamfunnet)
- har helhetstenking på tvers av sektorer, lokasjoner, arenaer og fagområder
- gjør barn og unge kjent i hele kommunen sin og bygger identitet

ledere som

- skaper resultater sammen, også på tvers av sektorer
- bygger vi-kultur (barn/elever, ledere, medarbeidere, foreldre, lokalsamfunnet)
- bygger en delingskultur hvor vi spiller hverandre god, med informasjon og kommunikasjon
- nysgjerrige og utviklingsorienterte

4. ARBEIDSOPPGAVER

Våre lokale fotavtrykk i barnehager, skoler og kulturskole - Slik gjør vi det i dag.

At det skal en landsby til for å oppdra et barn, forteller mye om helhetstenkningen i barnehagene, skolene og kulturskolen i Tolga. Enhetene spiller på lag med lokalsamfunnet og bruker nærmiljøet, naturen og kulturtilbudet rundt oss aktivt, hele året. Hvert barn skal hver dag oppleve mestring på sitt nivå. Tolga er en mangfoldig kommune som jobber målretta med inkludering og integrering.

Suksesskriterier i dagens oppvekstsektor – som vi ønsker å videreføre:

Barnehagene preges av

- faste uteområder - i barnehagen, i nærmiljøet og i skog og mark, som gir enestående lek og læringsmuligheter
- flerkulturelt fellesskap
- aktiviteter som er knyttet til det som skjer i lokalsamfunnet og i nærmiljøet

Skolene preges av

- å ha en fleksibel timeplan og org kulturskoetilbud og aktiviteter innafor skoletida. Skolene tilbyr flere timer pr uke (rammetimetall) enn normen krever.
- uteområdet der naturen er læringsarena i barnehagen og hele veien fra 1. til 10. trinn,
- tverrfaglige opplegg som skapes sammen med lokalsamfunnet (eks. skolehage, sauesanking, jakt og sanking av bær, sopp, friluftaktiviteter, bygdafrokost)
- undervisningsopplegg og temaer som inviterer til møter på tvers av generasjoner.
- praktisk tilnærming til fagene – entreprenørskap og samarbeid med lokalt næringsliv.

Kulturskolen som integrert del av oppvekstsektoren

- lavterskeltilbud med høy oppslutning og deltakelse (kulturskole for alle).
- kulturskolens ansatte og kulturskolens aktiviteter er inkludert i hverdagen i barnehagen og skolen.
- samarbeid med lokale, utøvende kunstnere.

Tidlig innsats og grunnleggende ferdigheter

- kartleggingsverktøy brukes systematisk i valg av aktiviteter, tilpasset hvert barns mestringsnivå.
- forsterket ressurs på språk og språkutvikling.
- etablerte ressursteam for tverrfaglig samhandling.

Kultur for læring

- etablert samarbeid med fag- og forskningsmiljøer.
- fleksible arbeidstidsavtaler som fremmer mulighet for utvikling.
- bidrar aktivt til skoleinnovasjon og kompetanseutvikling.

Samarbeid hjem – barnehage – skole

- satsing på tilvenning i barnehage.
- forsterket samarbeid ved overganger barnehage – skole, barnetrinn – ungdomstrinn.
- fokus på inkluderende samarbeid med flerspråklige familier.

Samarbeid internt og interkommunalt

- regionale nettverk i mer enn 30 år med faglig utvikling og bygging av kompetanse.

5. HVOR ER VI OM 8 ÅR – Satsingsområder og retning

Hva ønsker vi å oppnå?

- Vi skal sørge for at hver enkelt unge når sitt potensial og rustes for å mestre eget liv.
- Vi skal ha en oppvekstsektor som skaper et attraktivt lokalsamfunn og bidrar til bosetting.
- Gjennom gode relasjoner skaper vi tillit, bygge god psykisk helse og gir den enkelte solide røtter.
- Oppvekstsektoren skal være utviklingsorientert og bruke ressursene effektivt til beste for barn og unge.
- Vi vil så langt barnetall og budsjett tillater det opprettholde dagens oppvekststruktur og full barnehagedekning med fleksibelt opptak.

6. HVORDAN SKAL VI NÅ DET?

Identitet

«Hvis du snakker til en mann på et språk han forstår, går det til hodet hans. Hvis du snakker til han på hans eget språk, går det til hjertet hans». Det Nelson Mandela beskrev her blir ofte kalt for «hjertespråket». Men hjertespråket handler ikke bare om kommunikasjon, det handler om å se verdien i hvert enkelt individ og at alle skal få være den de er. Våre barn og unge skal finne sitt hjertespråk, enten det er gjennom ord, tegn, bilder, teknologi, musikk eller annet, for å styrke sin identitet, kulturarv og tilhørighet.

Våre barn og unge skal bli godt kjent med kommunen sin og stolte av sine egne røtter og stedet der de bor. Bruk av lokalmiljøet og samarbeid med organisasjoner og næringsliv er en del av hverdagsaktiviteten. I barnas møte med lokalsamfunnet overføres verdifull kunnskap og tradisjoner.

Naturen – en unik arena for lek og læring

I Tolga er samsillet mellom folk, natur og miljø sentralt for livsgrunnlaget, og bidrar til livskvalitet og mestring. Vi vil at ungene skal utvikle positive holdninger til friluftsliv og lek ute. Målet er at de skal oppleve gleden ved å ferdes i naturen og bruke kroppen sin. Gjennom aktiviteter ute utvikles respekt for naturen og gode holdninger knyttet til klima og miljø. Frilek, opplevelser og erfaringer i naturen gir læring, trivsel, samhold, og styrker tilknytningen til hjemstedet.

Et mangfold av mestringsarenaer

Vi vil spille hver enkelt unge god med å bruke et mangfold av mestringsarenaer.

For å skape livsglede må alle oppleve mestring, finne og dyrke sine sterke sider.

For å finne hver enkelt sine sterke sider, satser Tolga kommune bredt på ulike mestringsarenaer:

- Kunst og kultur: Å samarbeide med utøvende kunst og kulturaktører gir læring. Kunst og kultur har stor egenverdi og beriker livene våre.
- Praktisk læring: Vi lærer gjennom å gjøre, og vi knytter praksis til teorien. Praktisk læring gir en mulighet for flere til å oppleve mestring, og barna blir trygge på egne ferdigheter, for eksempel gjennom arbeidslivsfacet.. Vi vil at praktisk læring skal bidra til å bygge ned sosiale forskjeller og kjønnsdeling i utdanningssystemet.
- Samfunnet: Vi skal skape møter på tvers av generasjoner, inkludere frivilligheten, næringsliv og organisasjoner i hverdagen. Medmennesker i samspill gir identitet og engasjement. På den måten lærer vi samfunnet å kjenne.
- Entreprenørskap og innovasjon: Vi skal ha en oppvekstsektor som bygger bro til arbeidslivet gjennom å dyrke en kreativ gründerkultur med fokus på nyskaping og utvikling. Elevbedrifter og bruk av teknologi er sentralt. Gjennom læringsaktiviteter skal vi skape naturlig nysgjerrighet, som setter barn og unge i stand til å påvirke egen læring og bidrar i skolens og barnehagens utvikling.

Oppvekst hele året

Oppvekst foregår ikke bare i åpningstiden til skole og barnehage, men hele døgnet og hele året. Som lokalsamfunn bygger vi aktiviteter og opplevelser for barn og unge som gir bolyst og en god oppvekst. I den lange sommerferien trenger mange barn og unge et tilbud utenom ordinær sfo, for eksempel. Organisert gjennom "sommeraktivitet for barn og unge". Åpne tilbud større deler av året (fritidsklubb, svømmehall). Nye lavterskelaktiviteter (åpen hall, drop-in/møtepunkter rundt eksisterende anlegg – eks. ballbingen i Vingelen, Hamran, Kunstgrasbanen i sentrum).

For å ruste hver enkelt unge til å mestre eget liv, må vi jobbe helhetlig med oppvekst. Vi må bygge en kultur hvor vi deler erfaringer og kunnskap, hvor vi åpent kommuniserer og styrker samarbeidet mellom oppvekstsektoren og foresatte og oppvekstsektoren og frivillig sektor.

For å avklare forventninger vil vi satse mer på foreldreskole og samarbeid og medvirkning fra foreldre/foresatte. Vi må styrke relasjonene både mellom voksne og barn/unge, mellom voksne, og mellom oppvekstsektoren og lokalsamfunnet.

Vi har lang tradisjon med samarbeid med lokalsamfunnet, men enkeltindivider, og da særlig nye innbyggere - unge voksne/voksne, kan kobles enda tettere på eksisterende aktiviteter i sektoren. Sommerjobb for ungdom er et godt tiltak for unge som inngangsport til arbeidslivet. Gjennom å være rollemodeller bygger vi barn og unges relasjonskompetanse.

Livsmestring og folkehelse

Oppvekstsektoren skal bidra til livsmestring og et godt liv.

Vi bidrar til sunne vaner gjennom fysisk aktivitet og sunne matvaner. Det å samles rundt et måltid skaper gode relasjoner og gjør at vi møtes i hverdagen. Vi ønsker å prioritere varme måltider i barnehage og skole.

Barn og unges psykiske helse må ha en sentral rolle i utviklingen av kommunens oppvekstmiljø. Vi må lære oss å godta oss selv og akseptere andre. Vi må trene mer på å dele tanker og følelser. Gjennom tverrsektorielt og regionalt samarbeid skal vi heve kompetansen på inkludering og psykisk helse, samt jobbe forebyggende med rusproblematikk.

Tillit, kompetanse og regionalt samarbeid

Gjennom tillit til våre ansatte skal vi utvikle en fleksibilitet i organisering av hverdagen. Dette skal bidra til bedre kapasitet og omstillingskompetanse i kommunen.

De ansatte skal få utnytte sine evner og sin kompetanse og utvikle seg i tråd med endrede behov i samfunnet. Grunnlaget for tillit handler om åpenhet og forankring.

Foresatte og lokalsamfunn skal aktivt engasjeres i utviklingen av sektor oppvekst.

Fremtidens behov for rekruttering tilsier at vi må være mer fremoverlent og utviklingsorientert for å tiltrekke oss nødvendig kompetanse. Kommunen skal bruke tillit og kompetanseutvikling aktivt for å være en attraktiv arbeidsgiver.

Vi har lange tradisjoner for regionalt samarbeid innen oppvekst. Dette samarbeidet har utviklet en unik kultur for læring som både gir gode resultater og sikrer god utnyttelse av ressurser.

Det er viktig at Tolga kommune og regionen ikke hviler på gode resultater, men fortsetter felles utvikling slik at vi stadig forbedrer oss og sikrer regionen nødvendig kompetanse. Dette legger grunnlaget for attraktive lokalsamfunn og bosetting.